

Hallgatói reflexió a távoktatási bemutatómunkához

Az összefüggő egyéni tanítási gyakorlatomat a Kölcsény Ferenc Gimnáziumban végzem, melynek keretén belül a mentor-, illetve konzulens tanárommal megállapodás útján megbeszéltük, hogy a szakpárimból heti hány órát tartsak, így a 2020/2021-es tanévben a földrajzot két kilencedikes osztályban tanítom, mely osztályok a 9.G. és a 9.F. Mentortanárom Gém Imre, aki a földrajztanításomban végigkísér. A két osztály tanítása francia-magyar két tanítási nyelvű program alapján zajlik, melynek értelmében több tantárgy mellett a földrajzot is francia nyelven, csoportbontásban tanulják a tanulók. Gém Imre a tanév kezdetétől módszeresen segíti a tanítási-tanulási folyamatot programok és lehetőségek ajánlásával, megbeszélésekkel, hospitálásokkal és rendszeres visszajelzés nyújtásával. A francia nyelvű földrajzoktatás nehézségeit kompenzálva választottuk ki közösen a kilencedikes évfolyamot, melynek tanmenetében és tanításában a szaktárgyi tanítási gyakorlat során sikerült némi tapasztalatot szereznem. A tanulók már a hospitálások alkalmával is nagyon lelkesnek és motiváltak tűntek, mely hozzáállás szerencsére azóta sem változott. A közös munka útját megbeszéltem a csoportokkal, valamint többször is kértünk visszajelzést a tanulóktól az óratervezéssel kapcsolatban.

A bemutatómunka a földrajzi övezetesség témakörében a forró övezet, ezen belül az egyenlítői öv bevezetéséről és feldolgozásáról szólt. Ennek megfelelő lebonyolításához több feladatot készítettem, melyeket egy dokumentumba tettem a hozzájuk tartozó linkekkel, segédlettel és online tárhellyel, melyre a megoldott és elkészített tevékenységek bizonyítékként szolgáló fotóit kellett a tanulóknak feltölteniük. A tanulási folyamat során a tanulóknak párban kellett dolgozniuk az erre a célra már kialakított Teams-alsatornában. A tanulóknak az önálló és páros munka nem okozott nagyobb meglepetést, a digitális munkarendben számos alkalommal osztottam ki páros, valamint csoportmunkát, melyek során a tevékenységben leginkább megfigyelő, szükség esetén segítő szerepben vettem részt. Erre azért is van szükség, mivel a tanulók számára a hosszú távú digitális munkarend sok nehézséget okoz, többen lemaradnak, valamint a francia nyelvű kontakt tanórák követhetősége és eredményessége érdekében célszerűbb a tevékenykedtető, írott szövegen alapuló órai munka kiadása. A beadott munkákat a tanulók saját tempójukban tudják elkészíteni, mely hozzájárul a csoporttagok differenciált oktatásához. A tananyag elősegítette a rendszerszemlélet kialakítását és formálását. Ennek jegyében a földrajzi övezetesség tanításakor nagy hangsúlyt fektettem arra, hogy az itt tanultakat a későbbi társadalom- és gazdaságföldrajzi ismeretekhez tudják majd kötni. A tananyag kidolgozásához a 9. digitális földrajz tankönyvet, Gém Imre által készített jegyzetet, illetve az internetes lehetőségeket használtam.

A tanóra anyagát egy PowerPoint-prezentációban tettem közzé a tanulók számára, melyhez számos feladat párosult. A tananyag felépítésében meghatározó tényező volt, hogy a tanulók olyan feladatokat kapjanak, melyeket otthon is egyszerűen és rövid idő alatt meg lehet oldani. A tananyag feldolgozását és a feladatok megoldását a megértés biztosítása és a munka megkönnyítése végett páros munkában adtam ki a tanulóknak. Első tevékenységnek egy önálló, ismeretaktivizáló feladatot szántam, mely során a témakör szakszókincsét játékos módon hívták elő a tanulók. Ezt követte egy modell készítése, melyhez két lehetőség közül választhattak a tanulók. A feltöltött modellfotók alapján a tanulók közül szinte mindenki kivétel nélkül a labdával való modellezést választotta. A feladat sikerességét szemléltető példák segítették. A modellkészítést követő tevékenység egy szófelhő összeállítása volt a forró övezetről, melynek célja az volt, hogy a tanulók megismerjék a forró övezetben található övek változatosságát. Végül a tanulóknak egy videó szöveges narrációját kellett elkészíteniük, mely dokumentumot a kész feladatokkal, a megoldásokkal és a fotókkal együtt egy megadott online tárhelyre kellett feltölteniük. A fogalmakon túl nagy szerepet játszott a folyamatok és a következtetések megláttatása is, így módszeresen beépítettem a már tanult anyagok mellé az új információkat, melyeket kérdésekkel vezettem be. A kérdéseket minden párosnak meg kellett válaszolnia, mely a felek közti kommunikációt hivatott vezetni.

A tanórán használt eszközöket oly módon építettem egymásra, hogy a diákoknak folyamatos megerősítést és visszajelzést adjon, ezzel kívántam motiválni őket, és a fejlesztő értékelést szem előtt tartani. Minden tevékenységhez tartozott egy lehetséges megoldás, melyet a tanulók a PowerPoint-prezentációban találtak meg. A francia nyelvű földrajztanulásban az elsődleges és legfőbb nehézséget maga az idegen nyelv okozza, ezért a földrajzi tartalmak mellett minden órán a szakszókincs bővítés is fontos szerepet kap. Abban az esetben, ha probléma merült volna fel a tananyag vagy a feladatutasítás megértésében, a tanóra ideje alatt mindvégig elérhető voltam a tanulók számára, ugyan erre jelen alkalommal nem volt szükség.

A tanítási tervzetben megfogalmazott célok véleményem szerint megvalósultak, a tanulók tudása és gondolkodása vélhetően fejlődött a tanulási folyamatok alatt. Ehhez hozzájárult a módszertani eszköztár, melynek kialakítását az internet, a tankönyv és a francia nyelvű jegyzet nagyban segítette. A megadott digitális tárhelyre feltöltött tanulói munkák jó visszajelzései az órai munkának, a tanulók a Teams-csatornákon, párban dolgozva megoldották a kiadott feladatokat, melyekről az elkészített fotókat a megadott időpontig fel is töltötték. A kiadott tananyag elsajátításának eredményessége a következő órán derült ki, az ismétlő kérdésekre a tanulók tudtak válaszolni, a visszajelzés kérése után többen azt mondták, hogy érthető volt a tananyag és a hozzá tartozó feladatsor, mindent el tudtak készíteni.

Véleményem szerint a tananyag feldolgozása eredményesen történt. A tanulók hozzáállása kétségkívül meghatározta a tanulási és tanítási eredményességet. A visszajelzések után én kifejezetten örültem az osztály mentalitásának.